

© Conseil de l'Europe et de la CEDH 'Richard Rogers Partnership' et 'Atelier Claude Bucher Architectes'

CCBE Info

Broj 56.
Listopad 2016.

Uvodnik - ECHR seminar- Inovacije i budućnost odvjetničke profesije - Zajedničko priopćenje o mogućem ponovnom uvođenju smrtne kazne u Turskoj - Projekti Zaklade europskih odvjetnika u Kazahstanu i Zimbabveu - Izvješće CEPEJ-a o funkcioniranju pravosudnih sustava - Anketa među odvjetnicima o korištenju elektronskih alata u pravosudnim procedurama - Kazneno pravo - Borba protiv pranja novca - Europski sud pravde

UVODNIK - U OBRANI VLADAVINE PRAVA

«Europska unija se temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući i prava pripadnika manjina. Te su vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i jednakost žena i muškaraca».

To je članak 2. Ugovora o Europskoj uniji.

Potrebno je uvijek iznova čitati ovaj osnivački tekst. Nači čelnici bi ga trebali znati napamet i sjećati ga se. Ipak, Europljani se predaju svojim starim demonima. Nacionalni egoizam nikada nije bio tako jak i odlučan. Više se ne traži zajednički projekt i više se ne ističe strast prema europskoj budućnosti. Traži se potvrda vlastite vizije svijeta, koja za sobom povlači isključivo obranu nacionalnih interesa.

Kada pravna država više ne odgovara našim čelnicima, oni ju odbacuju. Ipak, samo pravna država daje građanima osjećaj identiteta i vrijednosti. Radi se o kompasu Europske unije, zajedno s ljudskim pravima.

Nije jednostavno definirati pravo. Ipak, svatko zna ili osjeća kada prava nema. To rezultira nasiljem, barbarstvom, prezirom jakih nad slabima i zloupotrebama.

Nije lako definirati pravnu državu. Ali ona se jasno suprotstavlja policijskoj državi, koja dozvoljava vladi da centralizira svu vlast (sastavljanje zakona, primjenu zakona i suđenja) bez vanjske kontrole.

Pravna država priznaje neotuđiva prava građana: slobodu izražavanja, poštovanje privatnog života, slobodu kretanja, mogućnost izražavanja i zajedničkog djelovanja za osporavanja ili davanje prijedloga, otpor za moguće zloporabe od strane države ili vlade, pretpostavku nevinosti, ne-retroaktivnost većine represivnih kaznenih zakona, ukidanje smrtne kazne i pravo na obranu, profesionalnu tajnu, itd.

Pravna država temelji se na građanima koji su svjesni svog statusa, a ne na onom subjektu nad kojima se vlada, koji nije u stanju preuzeti kontrolu nad svojom povijesti. I na kraju, u pravnoj državi najvažnija riječ je pravo. Pravo je iznad zakona koje usvaja vlada. Pravo je iznad regulative koja se proizvodi kao rezultat emocija. Pravo je iznad svakog normativnog sustava kojeg kontrolira jedino država.

Da bi ponovno izmislili Europu, moramo braniti pravnu državu. To je ambicija koju bi odvjetnici i građani trebali imati.

I na kraju, kada govorimo o pravnoj državi, trebamo se jedino čuvati države.

Michel Benichou
Predsjednik CCBE-a

Nacionalno vijeće odvjetničkih komora (CNB) bilo je **19. listopada** u Parizu domaćin CCBE Seminara «**Odvjetnici i Europski sud za ljudska prava**». Rasprave su se fokusirale na dvije glavne teme: ulogu odvjetnika pred Europskim sudom za ljudska prava i budućnost tog suda. Seminar je moderirao Laurent Pettiti, odvjetnik pri Odvjetničkoj komori Pariza i predsjednik Stalnog izaslanstva CCBE-a na Europskom sudu za ljudska prava. Tom prigodom, predstavljeno je novo izdanje praktičnog vodiča CCBE-a za odvjetnike koji zastupaju pred Sudom - «[Europski sud za ljudska prava - pitanja i odgovori za odvjetnike](#)». Tijekom ovog događanja, prikazan je **novi film** koji predstavlja Europski sud za ljudska prava.

Pascal Eydoux, predsjednik Nacionalnog vijeća odvjetničkih komora (CNB) govorio je o trenutačnim prijateljima ljudskim pravima i istaknuo da Europski sud za ljudska prava predstavlja čuvara kojeg treba sačuvati.

Michel Benichou, predsjednik CCBE-a, istaknuo je važnost obrane prava i pravne države, jer nedostatak prava vodi do barbarizma i nepoštovanja slabih.

Dean Spielmann, sudac Općeg suda Europske unije i bivši predsjednik Europskog suda za ljudska prava, podsjetio je na važnu ulogu odvjetnika kao dijela pravosudnog sustava i istaknuo je slučajeve koji su se vodili pred Sudom o slobodi izražavanja odvjetnika.

Françoise Tulkens, profesor emeritus na Katoličkom sveučilištu Louvain (UCL) ,

viša sutkinja i dopresjednica Europskog suda za ljudska prava, govorila je razvoju parnica pred Sudom, koji postaje sve više tehnički i kompleksniji.

Dean Spielmann, sudac Općeg suda Europske unije i bivši predsjednik Europskog suda za ljudska prava i Michel Benichou, predsjednik CCBE-a na seminaru CCBE-a «Odvjetnici i Europski sud za ljudska prava».

Klaudiusz Ryngielewicz, čelnik Odjela za urudžbeni zapisnik suda, govorio je o nedavnoj reformi Članka 47. pravila Suda.

Piers Gardner, odvjetnik koji radi u Londonu, izrazio je žaljenje zbog smanjivanja važnosti uloge odvjetnika pred Sudom, posebice usvajanjem reforma koje se bave pretrpanošću suda. On je također istaknuo manje poznatu ulogu odvjetnika u procesu provedbe presuda Suda.

Frederik Sundberg, zamjenik šefa odjela za provedbu presuda Europskog suda za ljudska prava opisao je okvir za provedbu presuda i rad Odbora ministara Vijeća Europe, istovremeno izražavajući žaljenje zbog nedostaka nazočnosti odvjetnika u toj fazi.

Ledi Bianku, sutkinja Europskog suda za ljudska prava, izrazila je ideje o budućnosti europskog sustava ljudskih prava, uključujući poboljšanja koja bi se mogla postići na Sudu, poput načela prioriteta, metoda rada, pojednostavljenja komunikacije itd.

Sébastien Touzé, profesor Sveučilišta Paris II, u svom se izlaganju fokusirao na primjenjivost presuda i procedura Suda.

Florence Merloz, zamjenica direktora za ljudska prava pri Sudu, predstavnica francuskog ministarstva vanjskih poslova i međunarodnog razvoja, govorila je o potrebi reforme funkcioniranja suda kako bi se kontrolirao broj prijava.

François Moyse, odvjetnik koji djeluje u Luxembourg, dao je odvjetničku perspektivu prava na obranu referirajući se na presudu Salduz, uključujući i pristup odvjetniku, slobodu izražavanja odvjetnika, prislušivanje odvjetnika itd. On je također govorio i o odnosima između Strasbourga i sudova u Luxembourg i o specifičnim proceduralnim pitanjima poput temelja za nedopustljivost, popis prioriteta slučajeva li sustav izbora slučajeva.

Održani govori bit će uskoro dostupni na internetskoj stranici CCBE-a.

INOVACIJE I BUDUĆNOST ODVJETNIČKE PROFESIJE

Konferencija CCBE-a «**Inovacije i budućnosti odvjetničke profesije**» održana je 21. listopada 2016. godine u Parizu. Tijekom tog dođaja raspravljane su brojne teme a govornici su odradili odličan posao govoreći o svojim stručnim iskustvima.

Uskoro će na [webiteu konferencije](#) biti dostupne sve powerpoint prezentacije kao i fotografije i video snimci.

Pozdravni govor Jean-Jacquesa Urvoasa, čuvara pečata, francuskog ministra pravosuđa na konferenciji CCBE-a o Inovaciji i budućnosti odvjetničke profesije

ZAJEDNIČKO PRIOPĆENJE O MOGUĆEM PONOVNOM UVOĐENJU SMRTNE KAZNE U TURSKOJ

Predsjednik CCBE-a Michel Benichou predstavio je na **sastanku Stalnog odbora CCBE-a u Parizu 20. listopada 2016.** zajedničko priopćenje o mogućem ponovnom uvođenju smrtne kazne u Turskoj.

Nakon nedavnih izjava turskog predsjednika o mogućem ponovnom uvođenju smrtne kazne u Turskoj, CCBE je poduzeo inicijativu i objavio priopćenje u kojem osuđuju takvu mogućnost. Priopćenje su supotpisali predstavnici

više od 60 organizacija a njime se poziva turska vlada da poštuje preuzete međunarodne obveze.

Tekst priopćenje može se pronaći [ovdje](#).

PROJEKTI ZAKLADE EUROPSKIH ODVJETNIKA U KAZAHSTANU I ZIMBABVEU

Zaklada europskih odvjetnika trenutačno provodi dva projekta koje financira Međunarodna unija odvjetnički komora (IBA).

Prvi, u **Kazahstanu** fokusirao se na kazahstanske odvjetnike koji se sučavaju s novim izazovima. Glavna aktivnost je organizacija konferencije u glavnom gradu Kazahstana Astani, u suradnji s Republičkim kolegijem odvjetnika Kazahstana. Konferencija, koja je održana 26. i 27. listopada 2016., bavila se temama poput predstavljanja odvjetnika u pravnim procedurama, gospodarskim perspektivama predstavljanja pred sudovima, važnosti primjene odvjetničke profesije u međunarodnim pravnim službama i stalnoj edukaciji odvjetnika.

Drugi projekt u **Zimbabveu** sastoji se od konferencije u suradnji s Odvjetničkom komorom Zimbabvea o tome «Kako pomoći odvjetnicima Zimbabvea da se suoče s globalizacijom». Među

temama o kojima će se raspravljati su: što mogu raditi strani odvjetnici u Zimbabveu, instrumenti IBA-e o međunarodnoj trgovini u odvjetničkim uslugama, pregovori o međunarodnim ugovorima, kako odvjetnici Zimbabve mogu surađivati sa stranim odvjetničkim tvrtkama, stvaranje zajedničkih odvjetničkih ureda, arbitraža i podizanje kapitala od strane odvjetnika na međunarodnim tržištima.

Za oba projekta bit će podnesena izvješća a u slučaju Zimbabvea bit će objavljene i glavne crte i teme konferencije zbog mogućih daljnjih konferencija na ovu temu.

Dodatne informacije o ovim projektima mogu se pronaći na internetskoj stranici Zaklade: <http://europeanlawyersfoundation.eu/>

IZVJEŠĆE CEPEJ-A O FUNKCIONIRANJU PRAVOSUDNIH SUSTAVA

Europska komisija za djelotvornost pravosuđa (CEPEJ) Vijeća Europe nedavno je objavila u svom [izvješću](#), koji je dostupan javnosti, velike tendencije koje su primjećene u 45 europskih zemalja u području funkcioniranja pravosudnog sustava.

Izvještaj je detaljna fotografija situacije u 45 zemalja članica i u jednoj zemlji promatraču pri CEPEJ-u (Izrael) u području proračuna pravosudnih sustava, sudaca, i tužitelja, organizacije sudova i izvođenja pravosudnog sustava. Izvještaj i baza podataka predstavljaju referentnu točku za sve one koji se bave osmišljavanjem pravosudnog sustava i onima kojima donose odluke u tom polju, kao i profesionalcima koji djeluju u sustavu. Kao dodatak dostavljen je i **novi tematski izvještaj posvećen korištenju informacijske tehnologije na sudovima**.

Osim toga, poglavlje 3.4 (stranica 159) izvještaja bavi se odvjetnicima.

- [Izdanje 2016. izvještaja «Europski pravosudni sustav - djelotvornost i kvaliteta pravosuđa».](#)
- [Sažetak izvještaja](#)
- [Odgovori zemalja](#)
- [Glavni trendovi](#)
- [Priopćenje za novinare](#)
- [Intervju Stéphanu Levenbergera - izvršnog tajnika CEPEJ-a](#)

ANKETA MEĐU ODVJETNICIMA O KORIŠTENJU ELEKTRONSKIH ALATA U PRAVNIM PROCEDURAMA

CCBE je putem svojih članica, odvjetničkih komora, pokrenuo anketu među odvjetnicima u zemljama članicama EU-a koja se odnosi na korištenje elektronskih alata u pravnim procedurama. Rezultat ovog istraživanja mogao bi se koristiti za izvještaj o pravosudnom sustavu EU-a 2017. godine.

Svake godine Europska komisija objavljuje tablicu o [stanju pravosuđa u EU](#) koja daje komparativni prikaz djelotvornosti, kvalitete i nezavisnosti pravosudnih sustava u zemljama članicama EU-a. Cilj ove tablice je da pomogne nacionalnim vlastima u njihovim naporima za poboljšanjem njihovog pravosudnog

sustava, dajući im te komparativne podatke. Prošle godine je tablica pravosuđa u EU-u uključila i informacije o potrebnim uvjetima za dobivanje besplatne pravne pomoći u zemljama članicama EU-a na temelju informacija dobivenih od odvjetničkih komora članica CCBE-a (pogledati stranicu 19 [izdanja](#)

za 2016. na tablici pravosuđa EU-a). Europska komisija je bila vrlo zadovoljna prošlogodišnjim rezultatima i zato je odlučila nastaviti i pojačati svoju suradnju sa CCBE-em. Zato, uz uz dodatak upitnika koji se odnosi na besplatnu pravnu pomoć

i razinu sudskih troškova u građanskim i trgovačkim parnicama, odvjetničke komore zemalja članica EU-a također poduzimaju i anketu među odvjetnicima o korištenju elektronskih alata u sudskim postupcima.

Ako kao odvjetnik želite sudjelovati u ovoj anketi, molimo vas da se obratite osobi koja je u vašoj zemlji zadužena za CCBE.

KAZNENO PRAVO

Ured europskog javnog tužitelja

Predstavnici CCBE-a održali su 20. rujna sastanak s Verom Jourovom, Povjerenicom EU-a za pravosuđe, potrošače i jednakost spolova. Cilj ovog sastanka bio je da se rasprave određeni aspekti Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO). To je bila odlična prilika da izrazimo našu zabrinutost na najvišoj razini u ovom ključnom trenutku. Sastanak je bio odlična prilika za razmjenu mišljenja. U središtu razgovora bili su pravo na obranu, besplatna pravna pomoć, pravosudna kontrola.

CCBE je također bio pozvan da održi svoju prezentaciju u Europskom parlamentu na temu «Civilne slobode, pravda i odbor za unutrašnje poslove»: ova prezentacija održana je 13. rujna u Europskom parlamentu u Strasbourgu. Prezentacija je predstavljena glavnim izjaviteljima o pitanju EPPO-a. Toga dana bile su održane samo tri prezentacije - jedna od strane Komisije druga od Predsjedništva (trenutačno je to bilo slovačko predsjedništvo) i CCBE-a. Ovo je bila još jedna odlična prigoda da izrazimo naše zabrinutosti na najvišoj razini u ključnom trenutku. CCBE je bio vrlo zadovoljan jer su brojne točke koje je CCBE istaknuo uključene u rezoluciju Parlamenta koja je trebala biti usvojena 5. listopada.

Besplatna pravna pomoć

Vijeće je 13. listopada usvojilo Direktivu o besplatnoj pravnoj pomoći za osumnjičene ili optužene osobe u kaznenim postupcima i u postupcima koji uključuju europski uhidbeni nalog. Cilj novih pravila je da se osigura pravo na besplatnu pravnu pomoć i da besplatna pravna pomoć bude dostupna na isti način diljem EU-a. Osumnjičene ili optužene osobe trebale bi imati pravo na besplatnu pravnu pomoć već od prvih faza kaznenog postupka i trebali bi tu pomoć dobivati prema jasnim kriterijima određenim Direktivom.

Ovo je šesto proceduralno jamstvo koje je osigurano posljednjih godina, i nastavlja se na već dodijeljena prava koja se odnose na pravo na interpretaciju i prevođenje, pravo na informaciju, pravo na pristup odvjetniku, prava djece, pretpostavku nevinosti i sada na besplatnu pravnu pomoć. To je veliki uspjeh. CCBE je bio uključen u donošenje svih ovih mjera i radio je i zalagao se vrlo djelotvorno s Komisijom i Parlamentom u vezi svakog od tih prijedloga.

BORBA PROTIV PRANJA NOVCA

Revizija 4. Direktive o pranju novca

CCBE prati razvoj događaja u vezi predloženih izmjena 4. Direktive o pranju novca. CCBE je dao odgovor na prijedlog koji se sada može vidjeti na internetskoj stranici CCBE-a. CCBE procjenjuje da je fokus borbe protiv terorizma prešao na pojačavanje mjera čiji je cilj sprječavanje izbjegavanja plaćanja poreza (što je legalno) i porezne prijevare (što

je ilegalno). Utvrdili smo da se većina predloženih promjena ne odnosi ni na pranje kapitala ni na financiranje terorizma, već ima za cilj izbjegavanje poreza i porezne prevare. CCBE je također zabrinut zbog brojnih prijedloga koji se udaljuju od međunarodnih standarda u brojnim područjima, a predložene promjene odnose se na ovlasti jedinica koje se bave sakupljanjem obavještajnih

financijskih podataka i obavezama o davanju podataka o korisnicima zaklada centralnim registrima koje će voditi vlade svake zemlje članice.

Nadnacionalna procjena rizika

CCBE također prati razvoj događaja vezano uz rad odbora za Nadnacionalnu procjenu rizika EU-a (SNRA).

Komisija će dati svoje preporuke 2017. godine.

EUROPSKI SUD PRAVDE

CCBE je 24. listopada održao sastanak s predsjednikom i članovima Europskog suda pravde i s predsjednikom i članovima Općeg suda. Ovaj sastanak je nastavak duge tradicije konstruktive razmjene mišljenja u vezi pitanja od zajedničkog interesa uključujući e-Curii (elektronski sustav) i utjecaja nedavnih reformi (povećanja broja sudaca na Općem sudu).

PREDSTOJEĆI DOGAĐAJI

- 2. prosinca Plenarna sjednica CCBE-a
- 10. prosinca Europski dan odvjetnika